

OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO.....	7
ABYS NEČETL ZBYTEČNĚ	9

KAPITOLA I.

BIBLICKÉ INSPIRACE PRO PASTORACI MLÁDEŽE

1. Pohled na mladého člověka ve světle starozákonních postav	14
1.1 Jakub	14
1.2 Josef	14
1.3 Samson (Sd 13a-16).....	15
1.4 Rút	15
1.5 Král David	15
1.6 Daniel	16
1.7 Jeremiáš	16
1.8 Tobiáš	17
1.9 Ester	17
1.10 Mladí lidé z Písně písní	18
1.11 Kniha žalmů.....	18
1.12 Závěr	19
2. Pohled na mladého člověka ve světle novozákonních postav	19
2.1 Jan Křtitel.....	19
2.2 Svatý Josef	20
2.3 Maria	21
2.4 Mladí svatebčané, kteří pozvali Ježíše na svatbu	22
2.5 Bohatý mladík	22
2.6 Rozmnožení chlebů	22
2.7 Apoštolové	23
2.8 Apoštol Petr	23
2.9 Apoštol Jan.....	24
2.10 Listy sv. Jana	24
2.11 Marie z Magdaly.....	24
2.12 Ježíš učitel.....	25

3. Příklad Písma svatého pro pastorači mládeže	27
3.1 Příklad pro mladé	27
3.2 Lekce dospělým	28
3.3 Příklad vychovatelům	28
4. Biblická antropologie jako východisko při hledání cíle pastorače mládeže	29
5. Cíl pastorače mládeže	31
6. Slovo na den	32

KAPITOLA II.

POHLED ZPĚT NÁS UČÍ – KRÁTKÝ HISTORICKÝ NÁSTIN

1. Etapy pastorače mládeže	37
1.1 Vývoj do 16. století	37
1.2 Od Tridentského koncilu do 19. století	39
1.3 XX. století (do konce 80. let)	42
2. Vývoj pastorače mládeže na našem území v letech 1918-1989	47
2.1 Období první republiky a II. světové války	47
2.1.1 <i>Československý Orel</i>	48
2.1.2 <i>Sdružení katolické mládeže (SKM)</i>	48
2.1.3 <i>Skaut – Junák</i>	49
2.1.4 <i>Ostatní katolické spolky</i>	50
2.1.5 <i>Katolická akce (KA)</i>	51
2.1.6 <i>YMCA a YWKA</i>	52
2.1.7 <i>Shrnutí působení církve mezi mládeží za první republiky</i>	53
2.2 Krátké období mezi dvěma totalitami	53
2.3 Období komunistického útlaku	55
2.4 Doba tvrdého náboženského útlaku (50. léta)	55
2.5 Období kolem roku 1968	56
2.6 Postupné objevování nových možností (70. a 80. léta)	56

KAPITOLA III.

MLADÝ ČLOVĚK SOUČASNOSTI

1. Koho máme na mysli, když hovoříme o mladém člověku?	61
2. Cesty k poznávání mladých lidí	64
2.1 Naslouchání	65
2.2 Život s nimi	65

2.3 Svátost smíření	66
2.4 Duchovní rozhovor.....	66
2.5 Poznatky sociologie, psychologie, medicíny	66
2.6 Křesťanská antropologie	67
2.7 Současná filozofie.....	67
3. Mládež je stále stejná ...	68
4. ...mládež je ale i jiná.....	70
5. Vliv dospělých na mládež	71
6. Pokus o systematický popis prostředí, v němž mladí lidé žijí	72
6.1 Přímé vlivy	72
6.1.1 <i>Převážně kladný vliv</i>	73
6.1.2 <i>Převážně negativní zdroje vlivu</i>	73
6.1.3 <i>Ambivalentní vliv</i>	75
6.2 Výrazné tendence, které se uplatňují v životě mladých lidí.....	77
6.2.1 <i>Ohrožující</i>	77
6.2.2 <i>Nadějné</i>	80
6.2.3 <i>Instrumentální (mravně bezpříznakové)</i>	84
6.3 Základní výzvy, před nimiž stojí jak společnost, tak mladí lidé	84
6.3.1 <i>Informatizace</i>	84
6.3.2 <i>Globalizace a pluralita</i>	86
6.3.3 <i>Hledání smyslu života</i>	87
6.3.4 <i>Genetika a bioetika</i>	89
6.3.5 <i>Bohatství a chudoba</i>	89

KAPITOLA IV.

JAKÉ VÝZVY DÁVÁ MLADÝ ČLOVĚK CÍRKVI

1. Setkání církve s mládeží	93
2. Základní směry působení církve	94
2.1 Cesta rozvíjení víry v katolické církvi	94
2.2 Služba společnosti	95
2.3 Výchovné působení ve školském systému	95
2.4 Cesta přímé evangelizace	96
3. Úskalí při setkání mladých lidí s církví.....	97
4. Co by církvi v práci s mládeží pomohlo	101
5. Víra vždy vyžadovala odvahu a statečnost	108

KAPITOLA V.

PAPEŽ JAN PAVEL II. V DIALOGU S MLADÝMI

1. Mimořádná osobnost	111
1.1 Osobní vstup papeže do pastorece mládeže	112
1.2 Zásadní kroky	114
2. Vznik světových dnů mládeže (SDM)	117
3. Jak chápe světové dny mládeže papež?	121
3.1 Světové dny mládeže iniciovali samotní mladí.....	121
3.2 Cíl SDM.....	122
3.3 Metodika.....	123
3.4 Poselství papeže mládeži	126
3.5 Katecheze	127
3.6 Působivé svědectví a znamení naděje	128
3.7 Světové slavení a diecézní slavení	130
3.8 Trvalé plody	131
3.9 Radost a vděčnost.....	132
3.10 Zhodnocení a využití SDM	133
3.11 Podněty pro budoucnost.....	134
3.12 Závěr	136
4. Světová fóra mládeže.....	136
5. Jakému způsobu pastorece mládeže nás Jan Pavel II. učí?	138
6. Mladí v dokumentech církve.....	139
7. Apoštolský list Svatého otce Jana Pavla II. mladým celého světa z roku 1985	143
8. List papeže Jana Pavla II. kněžím k Zelenému čtvrtku roku 1985.....	145
9. Kříž světových dnů mládeže.....	146
10. Malá metodická pomůcka jak číst slova Jana Pavla II.	148

KAPITOLA VI.

POHLED NA PASTORACI MLÁDEŽE V ČESKÉ REPUBLICE

OD ROKU 1989 DO SOUČASNOSTI A ÚLOHA SEKCE PRO MLÁDEŽ ČBK

1. Situace po roce 1989.....	151
2. Sekce pro mládež ČBK	154
2.1 Východiska služby	154
2.1.1 <i>Mladý člověk v kontextu dnešní doby</i>	154

2.1.2	<i>Člověk jako Boží obraz</i>	155
2.1.3	<i>Církev jako domov</i>	155
2.1.4	<i>Mladý člověk jako spolutvůrce církve i společnosti</i>	156
2.2	Základní charakteristika Sekce	157
2.3	Pastorační strategie Sekce	158
2.4	Spirituální identita Sekce	159
2.5	Organizační struktura Sekce	160
2.6	Sekce jako prostor a nástroj komunikace	160
2.6.1	<i>Nástroje komunikace a koordinace</i>	162
2.6.2	<i>Konkrétní plody spolupráce</i>	163
2.7	Sekce jako nástroj vzdělávání a formace	164
2.8	Publikační činnost Sekce	164
2.9	Podpora dobrovolnické služby	165
2.10	Diecézní centrum pro mládež	165
2.11	Diecézní centra života mládeže	166
2.12	Jiné nástroje pastorační	168
2.13	Mezinárodní spolupráce Sekce pro mládež ČBK	168
3.	Další subjekty v pastorační mládeže	168
3.1	Různost a spolupráce	168
3.2	Vztah biskupa k řeholím a hnutím	170
3.3	Řehole a kongregace	173
3.4	Církevní hnutí a komunity	173
3.5	Církevní školy	177
3.6	Vysokoškolská pastorační	178
4.	Konference o mládeži – její význam a přínos	179
5.	Studijně-formační kurz Sekce pro mládež ČBK	181
6.	Celostátní setkání mládeže (CSM)	183
7.	Diecézní a celostátní fóra mládeže	186
8.	Ekumenický rozměr pastorační mládeže	188
9.	Pastorační mládeže a výhledy do budoucna – výzvy	190
10.	Příloha ke kapitole:	191
10.1	Instituty zasvěceného života	191
10.2	Církevní hnutí a nové komunity	192
10.3	Další iniciativy	194
10.4	Duchovní proudy	195
10.5	Občanská sdružení	195

KAPITOLA VII.

PODNĚTY K DUCHOVNÍMU ROZHOVORU S MLADÝMI

1. Důležitost duchovního doprovázení	199
2. Duchovní vedení jako součást výchovného procesu	201
3. Postava duchovního doprovázejícího	201
4. Duchovní vedení a svátost smíření	205
5. Základní obtíže vyplývající z doby, ve které žijeme	210
6. Podněty pro doprovázení	211
7. Mladí touží po autentických vůdcích.....	219

KAPITOLA VIII.

POSTŘEHY K SVÁTOSTNÉMU ROZMĚRU PASTORACE MLÁDEŽE

1. Katechumenát a příprava dospělých na první svátosti	221
1.1 Nástroje doprovázení	223
2. Svátost biřmování	227
3. Svátost smíření.....	229
4. Svátost eucharistie	240

KAPITOLA IX.

VÝCHOVA K LIDSKÉ LÁSCĚ A S NÍ SOUVISEJÍCÍM CTNOSTEM

1. Převládající vliv společnosti.....	246
2. Základní falešné představy	248
3. Falešné názory v církvi.....	248
4. Výzkumy	250
5. Úloha církve.....	250
6. Objevit Lásku a učit se lásce	253
7. Krása čisté lásky.....	255
8. Doprovázet mladé na cestě lásky	259
9. Některé obtížnější situace	265
10. Pády na cestě růstu.....	271
11. Jak posilovat mladé lidi v boji o čistotu	272
12. Další ctnosti	273
12.1 Skromnost.....	274
12.2 Vděčnost	275

KAPITOLA X.

POVOLÁNÍ JAKO CESTA K NAPLNĚNÍ ŽIVOTA

1. Bůh povolává a nabízí.....	279
1.1 Maria – odvážný teenager.....	281
2. Obtíže při rozeznávání povolání.....	282
3. Cesty k rozpoznávání povolání.....	283
3.1 Poznání sama sebe a vytvoření správného obrazu o sobě samém ...	284
3.2 Včlenění se do společenství církve	285
3.3 Angažovaná služba druhým	285
3.4 Umění sebezapření	285
4. Neschopnost nalézt	286
5. Povolání ke kněžství	287
5.1 Zamyšlení nad celibátem.....	291
5.2 Cesty k povzbuzení kněžských povolání	293
5.3 Poznámky k povolání k zasvěcení se Bohu v různých formách	295
6. Povolání k rodinnému životu.....	296
6.1 Zamyšlení nad přípravou na manželství a nad přirozeným řádem odpovědného plánování rodičovství	297
6.2 Inspirace pro výchovu k rodinnému životu.....	301

KAPITOLA XI.

POSTAVA ANIMÁTORA SPOLEČENSTVÍ MLÁDEŽE

1. Základní charakteristika animátora.....	305
1.1 Vymezení pojmu animátor	305
1.2 Pedagog volného času versus animátor	308
1.3 Úskalí a přínos teoretického pohledu.....	309
2. Cesta růstu animátora společenství mládeže.....	311
2.1 Člověk víry.....	311
2.2 Člověk na cestě	315
2.3 Člověk církve.....	317
2.4 Přítel mladých	319
2.5 Moderátor společenství.....	321
2.6 Napomáhá sjednocení.....	322
2.7 Směřuje do budoucnosti.....	323
3. Základní vlastnosti animátora podle Mons. Renata Boccarda	325

4. Lugánské „dvanáctero animátora“	325
5. Formace animátorů.....	329
5.1 Jak probíhá formace animátora společenství mládeže?	332
6. Dospělí animátoři	335
7. Syndrom vyhoření	337
8. Zamyšlení nad výchovou	341

KAPITOLA XII.

ÚLOHA KNĚZE V PASTORACI MLÁDEŽE

1. Pravdivost života a svědectví.....	347
2. Být otcem mladých.....	350
3. Prožívání celibátu jako pramen duchovního otcovství.....	353
4. Výzva k růstu	355
5. Mít na mladé lidi čas a utvářet si k nim osobní vztah.....	357
6. Hlásání evangelia.....	360
7. Kněz jako liturg	364
8. Kněžský rodičovský syndrom.....	365
9. Vztahové konflikty mezi mladými lidmi a knězem.....	366
10. Kněz a psychologie a psychiatrie.....	367
11. Shrnutí.....	369

KAPITOLA XIII.

NA CESTĚ K PROŽÍVÁNÍ SPOLEČENSTVÍ

1. Učit se společenství vytvářet.....	373
1.1 Povolání osobní a zároveň komunitární	374
1.2 Církev – domov	374
1.3 Církev našich dnů	375
1.4 Základní charakteristika malých církevních společenství	377
1.5 Farnost a malá církevní společenství.....	378
1.6 Současná úskalí při vytváření malých společenství	382
1.6.1 Vnitřní.....	382
1.6.2 Vnější.....	383
1.7 Podstata společenství.....	384

1.7.1	<i>Pravzor společenství</i>	384
1.7.2	<i>Společenství – tajemství</i>	385
1.7.3	<i>Společenství – přítomnost Krista uprostřed světa</i>	385
1.8	Jak budovat společenství?	386
1.8.1	<i>Božsko-lidská realita</i>	386
1.8.2	<i>Rodí se z žitého Božího slova</i>	386
1.8.3	<i>Středem je velikonoční tajemství (eucharistie)</i>	387
1.8.4	<i>Zákon nového lidu Božího</i>	387
1.8.5	<i>Přítomnost Panny Marie</i>	391
1.8.6	<i>Učit se sdílet</i>	391
1.8.7	<i>Jak tedy postupovat, aby vyrostlo společenství?</i>	393
1.9	Jan Pavel II. předkládá spiritualitu společenství.....	393
1.10	Vysoká laťka?	395
1.11	Mít odvahu.....	397
1.12	Jak mladým lidem pomoci vstoupit do dobrodružství společenství?	398
2.	Život společenství mládeže v praxi	399
2.1	Dvě základní prostředí našich farností	399
2.2	Každé společenství potřebuje napojení na místní církvev	400
2.3	Základní strukturální chyby v církevních společenstvích	401
2.3.1	<i>„Rodičovský komplex“</i>	401
2.3.2	<i>„Bonsajová pastorece“</i>	401
2.3.3	<i>„Má zahrádka – mé království“</i>	402
2.3.4	<i>„Styl cochcárny“</i>	402
2.3.5	<i>„Styl tažných koní“</i>	402
2.3.6	<i>„Styl děda Vševěda“</i>	402
2.3.7	<i>„Volební styl“</i>	402
2.3.8	<i>„Ptačí styl“</i>	403
2.4	Rozdělení společenství do kategorií.....	403
2.5	Pedagogické poznámky k praxi společenství.....	403
2.6	Vznik a růst společenství mládeže	405
2.7	Program života společenství	406
2.8	Jak podporovat vznik a rozvoj společenství?.....	408
3.	Systematičnost pastoračního projektu služby mládeži na jeden rok	409

KAPITOLA XIV.

DOBROVOLNICKÁ SLUŽBA MLÁDEŽE – ZNAMENÍ DOBY

Dobrovolnická služba prakticky.....	416
Konkrétní projekty	416

KAPITOLA XV.

NENECHAT SI RADOST PRO SEBE

ANEB CO ZAZNĚLO VE SDĚLOVACÍCH PROSTŘEDCÍCH

1. Mladý papež.....	421
2. Katedrála světla a mládí	423
3. Velké překvapení	424
4. Mládí na cestě.....	426
5. Co vše si řekli?	427
6. Jde o společný úkol	429
7. Papež interpret	430
8. Signál dobra.....	432
9. Křesťan nemůže být sám.....	433
10. Poctiví ve víře	439
11. Partnerské vztahy mladých lidí a role kněze.....	446
12. Dvě otázky	449
13. Mládí.....	450
14. Mládí a kříž Světových dnů mládeže.....	452
15. Závěrečné slovo na 3. celostátním setkání mládeže	453

KAPITOLA XVI.

MYŠLENKY BISKUPA JIŘÍHO PAĎOURA

1. Dopis kněžím pražské arcidiecéze na podzim roku 2000	455
2. Promluva při národní pouti na Velehradě 5. 7. 2001.....	457
3. Slovo na závěr exercicií	460
LITERATURA	467
PODĚKOVÁNÍ	503